

انجمن تبلیات

باید و نباید

مہدی نیلی پور

سرشناسه: نیلی پور، مهدی، ۱۳۴۱ -
 عنوان و نام پدیدآور: اخلاقی سیاسی، بایدها و نبایدها / مولف
 مهدی نیلی پور؛ ویراستار حمیدرضا حبیبی.
 مشخصات نشر: اصفهان: مرغ سلیمان، ۱۳۹۴.
 مشخصات ظاهری: ۲۴۰ ص؛ ۱۹×۵/۵ س.م.
 شابک: ۷-۱۱-۷۴۵۳-۶۰۰-۹۷۸
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 موضوع: اخلاق و سیاست
 موضوع: اسلام و سیاست
 موضوع: اخلاق اسلامی
 شناسه افزوده: حبیبی، حمیدرضا، ۱۳۵۸ -، ویراستار
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۴ الف۳/۹/۹۷۸ BP۲۵۴
 رده بندی دیویی: ۲۹۷/۶۵۸
 شماره ثبت کتابشناسی ملی: ۳۸۹۳۴۶۲

اخلاق سیاسی

مستند: مهدی نیلی پور
 ویراستار: حمیدرضا حبیبی
 مرغ: مرغ سلیمان
 طراح: ...
 صفحه آرای: ...
 مجری تولید: کتا برای، دم
 نوبت چاپ: اول/ ۹۴
 شابک: ۷-۱۱-۷۶۵۳-۶۰۰-۹۸
 قطع / تعداد صفحه: پالتویی/ ۲۲۰
 قیمت: ۶۰۰۰ تومان

تمام حقوق چاپ و نشر این اثر برای انتشارات مرغ سلیمان محفوظ است.

تلفن مرکز بخش: ۰۳۱۳۴۴۵۴۹۹۱-۳
 نشانی: اصفهان، خیابان سروش مقابل مسجد النفور، خیابان صاحب
 الزمان بنیاد مهدویت و آینده پژوهی

www.nashremis.com

فهرست مطالب

۹	 مقدمه
۱۳	 معنای نوبی سیاست
۱۵	 معنای اصطلاحی سیاست
۱۷	 توصیف اخلاق سیاسی
۱۹	 تعامل اخلاق و سیاست با یکدیگر
۲۴	 تأثیرات مثبت و منفی حاکمان بر دین و رفتار مردم
۲۶	 ضرورت تشکیل حکومت برای اداره‌ی جامعه
۲۹	 ائمه‌ی طاهرین؛ «ساسة العباد»
۳۲	 دلیل خوش نیامدن سیاست به ذائقه برخی رهبران
۳۶	 ورود به صحنه سیاست
۴۵	 ناکارآمدی برخی از مؤمنین در عرصه‌ی سیاست
۴۷	 فرصت طلایی خدمت
۴۸	 پاداش کارگزاری
۵۱	 حکومت، امانت یا غنیمت؟
۶۰	 آشنایی با بایدها و نبایدهای اخلاق سیاسی

فصل اول: بایدهای اخلاق سیاسی

۱. توحیدگرایی نظری و عملی ۶۹
۲. تواضع (سفارش یکدیگر به حق و صبر) ۷۱
۳. تزکیه نفس ۷۵
۴. اقامه نماز فردی و جماعت ۷۷
۵. امدادخواهی از امور غیبی ۸۰
۶. خرد دورزی و استفاده بسیار از اندیشمندان و حکماء ۸۴
۷. مرد شایسته ۸۶
۸. تزلزل و تهاصل و تعاطف ۹۷
۹. تدبیر و تاراج سیاسی ۱۰۰
۱۰. مشاور و رانندگی ۱۰۳
۱۱. مدارا و حلم سیاسی ۱۰۵
۱۲. ایمان به مؤمنین و مردم باوایی ۱۰۸
۱۳. تقوای سیاسی ۱۱۱
۱۴. معنویت اندوزی و سحر خیزی ۱۱۳
۱۵. ساده زیستی ۱۱۶
۱۶. عدالت محوری و شفقت ۱۲۰
۱۷. تعامل مردم با کارگزاران ۱۳۲
۱۸. مدیریت زمان ۱۴۱
۱۹. تدبیر و برنامه ریزی ۱۴۰
۲۰. تعارف و شناخت دو سویه میان مردم و مسئولین ۱۴۳
۲۱. تحایب ۱۴۸
۲۲. رعایت ادب در گفتار و رفتار ۱۵۰
۲۳. توسل به ارواح مقدس پیامبران و اهل بیت علیهم السلام ۱۵۴
۲۴. ایستادگی در برابر نكوهش ها ۱۵۶

فصل دوم: نبایدهای اخلاق سیاسی

۱. عشق به قدرت و سیاست ۱۷۰
۲. ناکارآمدی در عرصه سیاست ۱۷۲
۳. حسد سیاسی ۱۷۴
۴. بیدادگری ۱۷۷
۵. خستگی و واماندگی ۱۸۲
۶. اختلاف و ایجاد مزاحمت ۱۸۴
۷. تجمل گرایی ۱۸۷
۸. حکمبارگی و ضایع کردن بیت المال ۱۹۲
۹. نداشتن رهبر ۱۹۴
۱۰. نفق و سیاسی ۱۹۹
۱۱. رانت سواست و انوادگی و حزبی ۲۰۳
۱۲. خداصفتی و کبر ۲۰۸
۱۳. خودستایی و فخر ف ۲۱۰
۱۴. عجب ۲۱۱
۱۵. منازعه و مخاصمه ۲۱۴
۱۶. تملق طلبی ۲۱۶
- چگونگی درمان آسیب های اخلاقی ناکارآمدی و مدیران سیاسی ۲۲۳
- روایات اخلاق سیاسی ۲۲۵
- منابع ۲۳۶

مقدمه

حکومت سیاست و سیاستمداری واژگانی هستند که به بحق در دیدگاه برخی از مؤمنین و دینداران، نامبارک و حتی نفور به شمار می آیند.

میدان سیاست کریمه برای بسیاری از انسان‌های شایسته، جایگاهی تمل نا پذیر و ناصواب است، برای برخی دیگر لقمه‌ای چرب و شیرین و فرصتی استثنایی برای جولان دادن و تصاحب قدرت و دنیا است. سیاستمداری صالحانه، هم ریشه در نظام سازی دینی بر مبنای اصل امامت در دوران حضور امام معصوم دارد که تبلور آن در اصل مترقی ولایت فقیه در دوران غیبت به چشم می خورد و هم ریشه در اخلاق عرفان دارد و رسالت آن اصلاح امور اجتماعی، امر به معروف، نهی از منکر، آبادانی دنیا و آخرت مردم، جهاد و ... است.

در عصر حاضر که ما به برکت حرکت شکوهمند فقیه الهی و عارف والامقام، حضرت امام خمینی علیه السلام شاهد تشکیل حکومت دینی در سرزمین ایران هستیم، تجربه‌ی ۳۶ ساله‌ی حکومت دینی انقلاب نشان داد که هرچند با زحمت و کوشش طاقت‌فرسا، می‌توان حکومتی شیعی برپا نمود و در برابر همه‌ی ترس‌های دشمن و طوفان‌های برانداز نظام ایستادگی کرد. از این رو لازم است با بررسی دقیق اصول اخلاق سیاسی و بایدها و نبایدهای آن تلاش کنیم، این پیرری بی‌بدیل را امانت‌داری و ماندگار کنیم و دامنه حکمت شیعی ناب علوی علیه السلام را به تمام سرزمین‌هایی که دوستداران اهل بیت علیهم السلام در آن‌ها سکونت دارند، گسترانیم.

تشکیل حکومت صالح به منظور اجرای احکام الهی و تربیت امتی توحیدی، از جمله اهداف بالایی انبیاء و اولیای خدا بوده است. مدینه‌ی فاضله‌ی شهری که در آن قانون‌های الهی برای همه حاکم بوده و اجرا می‌شود. کارگزاران حکومتی صالح، خود باید به زیبایی‌های اخلاقی آراسته و از زشتی‌های اخلاقی پیراسته باشند.

در تقسیمات اخلاقی بخشی از اخلاق که مربوط

به صفات مدیران سیاسی و صفات و وظائف مردم در قبال حاکمیت و تنظیم روابط میان حاکمان و مردم است، «اخلاق سیاسی» نامیده می‌شود؛ این قسم از اخلاق ضامن سلامتی حکومت و حاکمان و نیز مردم و سرزمین‌هاست، چرا که صلاح و فساد طبقه‌ی حاکم، از عوامل اصلی صلاح و فساد طبقه زیردست و حتی سرزمین‌های تحت حاکمیت حکومت می‌شود. پدیده‌ی قدرت و سیاست، از سویی فرصتی طلایی و استثنای برای اجرای عدالت و ایجاد امنیت و توسعه و رشد ملیت و دیانت است، اما از سویی دیگر تهدیدی بزرگ برای اهل سیاست و حاکمان می‌باشد، زیرا بستر و بستری است که قدرت از اصلی‌ترین عوامل انحراف انسان از مسیر اخلاق و انسانیت بوده و هست و این انحراف گاهی منجر است افراد را تا مرز ادعای خدایی پیش برد، چنانچه زکریا می‌گفت: «أنا ربکم الأعلى».

هرچند وجود حاکم و حکومت و نظام سیاسی برای اداره‌ی هر جامعه‌ای، امری گریزناپذیر است، ولی بستر حکومت، بستری لغزنده، پرمخاطره و فریبنده است که در صورت خودساخته و خداترس نبودن حاکمان، ممکن است انحراف و فساد به حکومت و سرزمین و مردم راه یابد؛ شاید تنها راه عبور

سالم از این مسیر گریزناپذیر، ضمیمه کردن اخلاق به سیاست و تربیت توحیدی اهل سیاست باشد. کارگزاران سیاسی یک حکومت نه تنها نیازمند اخلاق عمومی‌اند که نیاز شدیدتری به اخلاق حرفه‌ای و شغلی خود، یعنی اخلاق سیاسی دارند. البته از آنجا که مردم نیز یک سوی رشته سیاست را به دست دارند، لازم است با بصیرت کافی به اوضاع زمان، آموزش‌های سیاسی لازم و شناخت دقیق حاکمان، در این عرصه به ایفای نقش پردازند؛ از این رو با توجه به حرمت و کوهمند و موفق انقلاب اسلامی و بیداری فراگیر در میان اسلام بر آن شدیم با الهام از قرآن شریف و کلمات سیره سیاسی اهل بیت (علیهم‌السلام) و اصول اخلاق دینی و نیز با بیان اصول کلی اخلاق سیاسی در دو بُعد «بایدها» و «نبایدها» در عرصه‌ی سیاست، راه تعامل دولت و ملت و انسان با یکدیگر و تعامل مردم با مردم و تعامل مردم با دولتمردان را فراروی همه‌ی دلسوزان مکتب اهل بیت (علیهم‌السلام) بویژه مردم سرزمین عزیزمان ایران قرار دهیم.

مهدی نیلی پور

رمضان المبارک ۱۴۳۶ هـ.ق

تیرماه ۱۳۹۴ هـ.ش